ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

του **Σπύρου Μαρκέτου**

(Δημοσιεύτηκε συντετμημένο στην εφημερίδα Πριν της 6ης Σεπτέμβρη 2015)

Δυστυχώς δυο συνιστώσες της Ανταρσύας αποχώρησαν για να ενταχθούν στη Λαϊκή Ενότητα. Είναι χειρότερο και από έγκλημα, είχε πει ο Ταλλεϋράνδος, είναι λάθος. Τα κίνητρά τους είναι φυσικά τα καλύτερα, και στον ίδιο αγώνα θα μείνουμε, και είμαι βέβαιος ότι θα συνεχίσουμε να δείχνουμε μεταξύ μας την αυτονόητη συντροφικότητα, έστω και από διαφορετικές επάλξεις. Ωστόσο οι κρίσιμες στιγμές που ζούμε μας επιβάλλουν να πούμε την αλήθεια.

Η αποχώρηση της Αραν και της Αρας αλλάζει το χαρακτήρα του σχηματισμού μας, και πρέπει τώρα ν' αποφασίσουμε τα βασικά στοιχεία της νέας Ανταρσύας. Πιστεύω πως αν κάνουμε τις κατάλληλες κινήσεις η αντικαπιταλιστική αριστερά θα βγει ενισχυμένη από αυτή την πολύ σοβαρή κρίση. Αν πάλι κλείσουμε τα μάτια μας ή πάρουμε λάθος αποφάσεις, τότε μπαίνουμε σε δρόμο μαρασμού και διάλυσης.

Στην πραγματικοτητα το πολιτικό σχέδιο της ΛαΕ, να φτιάξει ένα μεταρρυθμιστικό πατριωτικό μέτωπο με προοπτική κυβερνητικής εξουσίας, μόνο σε ρόλο διακόσμησης, ή άλλοθι, χωρά αντικαπιταλιστικές συνιστώσες. Η πορεία του δεν είναι προδιαγεγραμμένη, φυσικά, κι ευτυχώς δεν ελέγχεται συνολικά από τους επικεφαλής του, αλλά για την ώρα τον ρυθμό τον δίνουν αυτοί. Θα είχε όμως κάνει πολύ διαφορετικές κινήσεις όλον αυτό τον καιρό αν επιδίωκε όχι τη δική του κυριαρχία στ' αριστερά του Σύριζα, αλλά την όσο το δυνατόν ισχυρότερη δόμηση και παρουσία της αριστεράς. Και κυρίως, τότε, αποφεύγοντας τις χωριστές συνομιλίες με κομάτια της Ανταρσύας, θα είχε μπει μαζί μας σε σοβαρό διάλογο κεντρικά και καθαρά.

Η διάσπαση της Ανταρσύας δεν ήταν μια παράπλευρη απώλεια στην προσπάθεια να

εφαρμοστεί αυτό το σχέδιο, αλλά ένας από τους βασικούς επιμέρους στόχους του. Επιτευχθηκε πανεύκολα χάρη στη σπουδή που έδειξαν οι ηγεσίες της Αράν και της Αράς, και η ΛαΕ τήν επιδίωξε για ν' ανακόψει την ισχυρή δυναμική της Ανταρσύας στα κινήματα και στην εκλογική μάχη, ελπίζοντας έτσι να ηγεμονεύσει στο χώρο αριστερά του Σύριζα και να επιβάλει αργούς ρυθμούς και μετριοπαθείς στόχους στην αριστερή αμφισβήτηση του Τρίτου Μνημόνιου. Ώστε η κοινωνική ριζοσπαστικοποίηση να ευνοήσει τώρα τη ΛαΕ, όπως είχε νωρίτερα ευνοήσει τον Σύριζα. Μια ΛαΕ η οποία ελπίζει ν' αναδειχτεί ρυθμιστής του παιχνιδιού στην επόμενη φάση, αν η κλιμάκωση της κοινωνικής πόλωσης και της οικονομικής κρίσης απειλήσει τη μνημονιακή κυβέρνηση όπου θα συμμετέχει ο Σύριζα.

Μάλιστα οι κανόνες του παιχνιδιού δεν αποκλείουν την ενδεχόμενη επαναπροσέγγιση Τσίπρα και Λαφαζάνη. Οι οποίοι αξίζει να προσέξουμε ότι δεν αντάλλαξαν ποτέ αληθινά βαρείς χαρακτηρισμούς, και ποτέ δεν απέκλεισαν τη συμφιλίωσή τους μετά την προδοσία. Με δυο λόγια, η ΛαΕ θέλει να συσπειρώσει την αμφισβήτηση φροντίζοντας να μην τήν ενισχύει αχρείαστα και πάντως να τήν στρέφει σε ασφαλείς συστημικές ατραπούς. Ελπίζοντας ν' ανταμειφθεί με την πανηγυρική προσάρτηση του τσιπρισμού εν καιρώ, όταν το δικό του πρόγραμμα θα έχει πλέον γίνει ανεπίδεκτο εφαρμογής και θα έχει έρθει πλέον και η ώρα της ΛαΕ να κυβερνήσει. Γιατί και η ΛαΕ θέλει να κυβερνήσει, και ξέρει πως τότε θα χρειαστεί συμμάχους. Στα δεξιά της, όχι στ' αριστερά της. Τον Τσίπρα χρειάζεται μάλλον παρά την Ανταρσύα. Γιατί κάποτε να μην τόν χρησιμοποιήσει όπως σήμερα ο Τσίπρας χρησιμοποιεί τον Κουβέλη; Γιατί να μη δώσει μια νέα ευκαιρία στη στιμένη λεμονόκουπα όταν όλος ο κόσμος θ' αναζητά μια οποιαδήποτε ελπίδα σταθερότητας μέσα στα ερείπια της μνημονιακής προσαρμογής; Και όταν ακόμη κι εμείς θα απευχόμαστε την εναλλακτική λύση που ήδη ετοιμάζει το πλέγμα εξουσίας, μια μοντέρνα παραλλαγή του φασισμού;

Αξίζει λοιπόν να εξετάσουμε μια υπόθεση εργασίας στην οποία την απάντηση ακόμη δεν γνωρίζουμε,. Η υπόθεση είναι ότι δεν ήταν άστοχες ούτε λάθος οι πολυσυζητημένες κινήσεις της ηγεσίας της ΛαΕ όπως η καθυστερημένη αποχώρησή της από τον Σύριζα, καθώς και όλοι οι δισταγμοί και οι αναβολές στις ημέρες μετά το ΟΧΙ και την προδοσία Τσίπρα, αλλά και ακόμη νωρίτερα, σ' όλους εκείνους τους χαμένους μήνες στους οποίους μολονότι συγκυβερνούσε απέτυχε και η ίδια να επεξεργαστεί εναλλακτικό σχέδιο ρήξης.

Όλα αυτά δεν ήταν διόλου αποτέλεσμα της θρυλούμενης δείλιας, ή δήθεν αναποφασιστικότητας, ή λάθος εκτιμήσεων του επικεφαλής της Λαϊκής Ενότητας, όπως θέλουν κάποιες ρηχές εξηγήσεις ψυχολογικού ή συπτωσιολογικού τύπου. Όχι, όλα αυτά απλώς υπηρετούσαν ένα σχέδιο που έχει βέβαια κοινούς στόχους με το δικό μας, ο Λαφαζάνης φυσικά δεν είναι Τσίπρας, λόγου χάρη από δεκαετίες προωθεί με συνέπεια ένα

σχέδιο απεγκλωβισμού από τη δικτατορία της ΕΚΤ, αλλά ωστόσο προβλέπει πολύ διαφορετική πορεία και σταθμούς από κείνα που πιστεύουμε κι επειδιώκουμε εμείς στην Ανταρσύα. Με δυο λόγια ένα ριζοσπαστικό μεταρρυθμιστικό σχέδιο που σε συγκεκριμένα ζητήματα συγκλίνει με το δικό μας αντικαπιταλιστικό σχέδιο, ενώ σε άλλα συγκρούεται.

Χονδρικά πρόκειται για ένα σχέδιο με καταβολές στη λογική των σταδίων, το οποίο πρέπει να μελετήσουμε πολύ πιο επισταμένα απ' όσο έχουμε κάνει μέχρι στιγμής, αλλά πάντως, θα έλεγα σε πολύ αδρές γραμμές, επικαλείται μια μορφή οικονομικής ανάπτυξης αρκετά παρόμοια με κείνη των ένδοξων δεκαετιών του καπιταλισμού (με σοσιαλιστικό όμως πρόσημο), ποντάρει σε κεϋνσιανού τύπου εργαλεία, υποτιμά τη διαλεκτική των ρήξεων και των ασυνεχειών που πολλαπλά ενισχύει ο χρηματιστικοποιημένος κι εγγενώς ασταθής σημερινός καπιταλισμός, και αποδίδει στα κοινωνικά κινήματα και στην αυτενέργεια και την αλληλεγγύη των 'από κάτω' ρόλο μικρότερο από εκείνο που τούς αναλογεί. Με αποτέλεσμα να μην επιμένει τελικά σε ζητήματα δημοκρατίας.

Φυσικά το σχέδιο δεν δηλώνεται ρητά σε όλες του τις λεπτομέρειες, όπως αναπόφευκτα συμβαίνει με όλα τα πολιτικά σχέδια. Αποσπώντας από την Ανταρσύα πάντως την Αράν και την Αράς πλήττει το δικό μας σχέδιο για να ηγεμονεύσει στην από αριστερά αμφισβήτηση της καπιταλιστικής δομικής προσαρμογής. Ελπίδα μου πάντως είναι πως, μολονότι δυο συνιστώσες έφυγαν και, ας μην έχουμε αυταπάτες, ο αποχωρισμός μας θα είναι συνολικός και οριστικός και όχι μόνον εκλογικός και προσωρινός, πολλά μέλη τους θα μείνουν να συνεχίσουμε τον κοινό αγώνα στην Ανταρσύα.